

ΑΛΓΕΒΡΑ Ι: 9ος ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. Το σύνολο των ισομετριών του \mathbb{R} είναι το

$$\text{Isom}(\mathbb{R}) := \{ \sigma \in \mathfrak{S}_{\mathbb{R}} \mid |\sigma(x) - \sigma(y)| = |x - y|, \forall (x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \}.$$

(Τα στοιχεία του καλούνται **ισομετρίες του \mathbb{R}** .) Να αποδειχθεί ότι $\text{Isom}(\mathbb{R}) \subseteq \mathfrak{S}_{\mathbb{R}}$.

2. Για κάθε $a \in \mathbb{R}$ ορίζουμε ως **μεταφορά του \mathbb{R} κατά a** την αμφιρριπτική απεικόνιση $T_a \in \mathfrak{S}_{\mathbb{R}}$ με $T_a(x) := x + a, \forall x \in \mathbb{R}$. Προφανώς, $T_a \in \text{Isom}(\mathbb{R})$ για κάθε $a \in \mathbb{R}$. Να αποδειχθεί ότι το σύνολο

$$\text{Trans}(\mathbb{R}) := \{ T_a \mid a \in \mathbb{R} \} \subseteq \text{Isom}(\mathbb{R}),$$

δλων των μεταφορών του \mathbb{R} συγκροτεί μια άπειρη αβελιανή υποομάδα τής $\text{Isom}(\mathbb{R})$ και ότι $(\text{Trans}(\mathbb{R}), \circ) \cong (\mathbb{R}, +)$.

3. Εάν με το γράμμα S συμβολίζουμε τον **κατοπτρισμό** $S : \mathbb{R} \longrightarrow \mathbb{R}$, $x \longmapsto S(x) := -x$, του \mathbb{R} ως προς το 0, να αποδειχθεί ότι κάθε ισομετρία $\sigma \in \text{Isom}(\mathbb{R}) \setminus \text{Trans}(\mathbb{R})$ γράφεται υπό τη μορφή $\sigma = T_a \circ S = S \circ T_a^{-1} = S \circ T_{-a}$ για κάποιον $a \in \mathbb{R}$, και ότι

$$\text{Isom}(\mathbb{R}) = \{ S^j \circ T_{-a} \mid a \in \mathbb{R} \text{ και } j \in \{0, 1\} \}.$$

4. Η υποομάδα

$$\mathbf{D}_{\infty} := \{ \sigma \in \text{Isom}(\mathbb{R}) \mid \sigma(\mathbb{Z}) = \mathbb{Z} \}$$

τής $\text{Isom}(\mathbb{R})$, η απαρτιζόμενη από εκείνες τις ισομετρίες του \mathbb{R} που απεικονίζουν το σύνολο \mathbb{Z} των ακεραίων επί του εαυτού του, καλείται **άπειρη διεδρική ομάδα**. Να αποδειχθεί ότι αυτή είναι μια άπειρη μη αβελιανή ομάδα με

$$\mathbf{D}_{\infty} = \langle S, T_{-1} \rangle = \{ S^j \circ T_{-1}^k \mid j \in \{0, 1\}, k \in \mathbb{Z} \},$$

όπου $T_{-1} \circ S = S \circ T_{-1}^{-1} (= S \circ T_1)$.

5. Έστω (G, \cdot) μια άπειρη μη αβελιανή ομάδα η οποία μπορεί να παραχθεί από το σύνολο $\{s, t\}$ δύο στοιχείων της s και t . Εάν αυτοί οι γεννήτορες τής (G, \cdot) υπόκεινται στις σχέσεις

$$s^2 = e_G, \quad ts = st^{-1},$$

να αποδειχθεί ότι $(G, \cdot) \cong (\mathbf{D}_{\infty}, \circ)$.

6. Εάν (G, \cdot) είναι μια ομάδα, να αποδειχθούν τα εξής:

(i) $HH = H, \forall H \in \mathbf{Subg}(G)$.

(ii) Έστω $A \in \mathfrak{P}(G) \setminus \{\emptyset\}$ με $AA = A$. Εάν το A είναι πεπερασμένο σύνολο, τότε $A \sqsubseteq G$.

(iii) Το (ii) δεν είναι πάντοτε αληθές εάν αφαιρεθεί η προϋπόθεση ότι το A είναι πεπερασμένο.

7. Έστω (G, \cdot) μια ομάδα. Εάν $A \in \mathfrak{P}(G) \setminus \{\emptyset\}$, τότε θέτουμε $A^{-1} := \{a^{-1} \mid a \in A\}$. Να αποδειχθεί ότι τα ακόλουθα είναι ισοδύναμα:

(i) $A \sqsubseteq G$.

(ii) Εάν $a, b \in A$, τότε $ab \in A$ και $a^{-1} \in A$.

- (iii) $AA \subseteq A$ και $A^{-1} \subseteq A$.
- (iv) $AA = A$ και $A^{-1} = A$.
- (v) Εάν $a, b \in A$, τότε $ab^{-1} \in A$.
- (vi) $AA^{-1} \subseteq A$.
- (vii) $AA^{-1} = A$.

8. Έστω (G, \cdot) μια ομάδα. Εάν $K_1, K_2, H \in \text{Subg}(G)$ και $K_1 \sqsubseteq K_2$, να αποδειχθούν τα ακόλουθα:

- (i) $K_1H \cap K_2 = K_1(H \cap K_2)$.
- (ii) $[K_1 \cap H = K_2 \cap H \text{ και } K_1H = K_2H] \implies K_1 = K_2$.

9. Να δοθεί ένα σύστημα αριστερών εκπροσώπων (i) τής $H := 4\mathbb{Z}$ εντός τής $2\mathbb{Z}$ και (ii) τής $K := \langle [18]_{36} \rangle$ εντός τής \mathbb{Z}_{36} .

10. Να γραφεί η πολλαπλασιαστική ομάδα \mathbb{Z}_{15}^\times ως αποσυνδετή ένωση αριστερών πλευρικών αλάσεων τής $H = \langle [7]_{15} \rangle$ (εντός τής \mathbb{Z}_{15}^\times).

11. Να δοθεί ένα σύστημα αριστερών εκπροσώπων τής $H := \langle \alpha \circ \beta \rangle$ εντός τής $\mathbf{D}_4 = \langle \alpha, \beta \rangle$.

12. Να δοθεί ένα σύστημα αριστερών εκπροσώπων τής $H := \langle [1 \ 2 \ 3] \rangle$ εντός τής \mathfrak{A}_4 .

13. Να δοθούν παραδείγματα ομάδων G και υποομάδων $\{e_G\} \neq H \sqsubset G$, ούτως ώστε:

- | | |
|--|---|
| (i) $ H < \infty$ και $ G : H < \infty$, | (iii) $ H = \infty$ και $ G : H < \infty$, |
| (ii) $ H < \infty$ και $ G : H = \infty$, | (iv) $ H = \infty$ και $ G : H = \infty$. |

14. (i) Εάν $q \in \mathbb{Q}$, να δειχθεί ότι το $q\mathbb{Z} := \{qk \mid k \in \mathbb{Z}\}$ αποτελεί μια υποομάδα τής $(\mathbb{Q}, +)$.

(ii) Εάν $q, q' \in \mathbb{Q}$, να δειχθεί ότι $q\mathbb{Z} \sqsubseteq q'\mathbb{Z} \iff q = q'm$, για κάποιον $m \in \mathbb{Z}$.

(iii) Εάν $n, m \in \mathbb{Z}$, να προσδιορισθούν οι δείκτες $|\mathbb{Q} : \frac{1}{n}\mathbb{Z}|$, $|\frac{1}{n}\mathbb{Z} : \mathbb{Z}|$ και $|\frac{1}{n}\mathbb{Z} : m\mathbb{Z}|$.

15. Να αποδειχθεί ότι η $(\mathbb{Q}, +)$ δεν διαθέτει καμία γνήσια υποομάδα πεπερασμένου δείκτη και ότι δεν είναι ισόμορφη με την $(\mathbb{Q}_{>0}, \cdot)$. [Υπόδειξη: Εάν $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$, τότε η $H := \langle \{2^n, 3, 5, 7, 11, 13, \dots\} \rangle$ που είναι γνήσια υποομάδα τής $(\mathbb{Q}_{>0}, \cdot)$ έχει δείκτη n .]

16. Να αποδειχθούν τα εξής:

- (i) Ο δείκτης τής $(\mathbb{R}_{>0}, \cdot)$ εντός τής $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ ισούται με 2.
- (ii) Η μόνη γνήσια υποομάδα τής $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ πεπερασμένου δείκτη είναι η $(\mathbb{R}_{>0}, \cdot)$.

17. Εάν $K \sqsubseteq G$ και $H \sqsubseteq G$, και εάν η H είναι υποομάδα πεπερασμένου δείκτη εντός τής G , να αποδειχθεί ότι και η $K \cap H$ είναι υποομάδα πεπερασμένου δείκτη εντός τής K , και ότι -επιπροσθέτως- ισχύει η ανισοισότητα: $|K : H \cap K| \leq |G : H|$.

18. Εάν H και K είναι δυο υποομάδες μιας πεπερασμένης ομάδας (G, \cdot) , να δειχθεί ότι ισχύει η συνεπαγωγή μικδαλίας $|G : H|, |G : K| = 1 \Rightarrow HK = G$.

19. Εάν H και K είναι δυο υποομάδες μιας πεπερασμένης ομάδας (G, \cdot) , να αποδειχθούν τα ακόλουθα:

- (i) $|\langle H, K \rangle : K| \geq |H : H \cap K|$.
- (ii) Εάν $|H : H \cap K| > \frac{1}{2} |G : K|$, τότε $\langle H, K \rangle = G$.
- (iii) $|H : H \cap K| = |G : K| \Leftrightarrow HK = G (= KH = \langle H, K \rangle)$.

20. Έστω (G, \cdot) μια πεπερασμένη κυκλική ομάδα και έστω p ένας πρώτος αριθμός που διαιρεί την τάξη της. Να αποδειχθεί ότι το $H := \{g^p \mid g \in G\}$ αποτελεί μια υποομάδα τής G τάξεως $\frac{|G|}{p}$.